

12 VASTUULLISTA KULUTTAMISTA

TAVOITTEENA:

Puolitetaan maailmanlaajuinen ruokajätteen määrä jälleenmyyjä- ja kuluttajatasolla. Vähennetään ruokahävikkiä tuotanto- ja jakeluketjun kaikissa vaiheissa.

Vähennetään merkittävästi jätteiden syntymistä ennaltaehkäisyyn, kierrätyksen ja uudelleenkäytön keinoin.

Varmistetaan, että kestävästä kehityksestä ja luontoa suosivista elämäntavoista ollaan tietoisia kaikkialla ja kannustetaan erityisesti suuria ja kansainvälisiä yhtiöitä ottamaan käyttöön kestävä käytännöt.

VARMISTAA KULUTUS - JA TUOTANTOTAPOJEN KESTÄVYYS

Vain noin viidennes maailman väestöstä asuu teollisuusmaissa. Silti juuri teollisuusmaat kuluttavat merkittävimmän osan maapallon luonnonvaroista. Kestävän kehityksen tavoitteiden kehityskaakeskeisen painotuksen onkin arvosteltu hämärtävän sitä, kuka on vastuussa ympäristön saastuttamisesta ja luonnonvarojen liikakäytöstä maapallolla. Maapallon globaali ekologinen kantokyky kärsii enemmän väestön kulutustasosta ja käytetystä teknologiasta, kuin väestön määrästä ja sen tulevasta kasvusta. Globaalit resurssit ovat yhtä kovalla, ellei kovemmalla koetuksella niissä maissa, joissa väkimäärä pysyy entisellään tai jopa vähenee ja harmaantuu, mutta aineellinen kulutus kasvaa. Suuri osa yksittäisen kuluttajan ympäristövaikutuksista ja hiilidioksidipäästöistä syntyy asumisesta, liikkumisesta sekä ruoasta. Jos emme muuta kulutustapojamme on uhkana, ettei maapallo ole enää elinkelpoinen vuonna 2050.

Taloukasvun ja kestävä kehityksen saavuttaminen vaatii ekologisen jalanjäljen välitöntä pienentämistä kulutus- ja tuotantotapojen muuttamisen kautta. Luonnonvarojen tehokas hallinnointi sekä kemikaalien ja jätteiden kestävä käsittely ovat tärkeitä keinoja vastuullisen kuluttamisen toteutumisessa. Kuluttajien ja yritysten kannustaminen kierrättämiseen ja jätteiden vähentämiseen, on yhtä tärkeää kuin kehittyvien maiden tukeminen kohti kestävämpää kulutusta.

GLOBAALISTI:

- Vuonna 2018 maailman ylikulutuspäivää vietettiin elokuun ensimmäinen päivä, joka saapui aikaisemmin kuin koskaan ennen.
- Ylikulutuspäivä merkitsee kyseisen vuoden päivää, jolloin ihmiset ovat kuluttaneet maapallon fossiilisten polttoaineiden käsittelykyvyn ja uusiutuvien luonnonvarojen tuotannon.
- Pystyäksemme elämään kestävässä maailmassa vuonna 2050 ylikulutuspäivän pitäisi saada siirrettyä tulemaan viisi päivää myöhemmin joka vuosi. Tähän pääsemme muuttamalla omia henkilökohtaisia kulutustapojamme kestävämmäksi. Lisäksi merkittäviä tekijöitä on kestävien käytäntöjen löytäminen haasteisiin, joita tuovat kaupungistuminen, energiankulutus, ruoantuotanto sekä väestönkasvu.

SUOMESSA:

- Puoli vuosisataa sitten eettinen kuluttaminen oli Suomessa vielä arkipäivää. Kehittyvässä Suomessa säästeliäisyys oli hyve. Nykyajan taloudellinen vauraus ja massiivinen teollinen tuotanto ovat mahdollistaneet aivan erilaisen arjen. Elämme yltäkylläisyyden yhteiskunnassa, jossa kuluttaminen on nykyään hyve, jolla on kuitenkin kova hinta.
- Vuonna 2018 Suomen ylikulutuspäivää vietettiin jo 11.4. Neljä kuukautta aikaisemmin kuin maailman ylikulutuspäivää!
- Jos kaikki eläisivät kuin suomalaiset tarvittaisiin 3,6 maapalloa kattamaan luonnonvarojen tarve.

“Earth provides enough to satisfy every man’s needs but not every man’s greed”
-Mahatma Gandhi

LIIKUNNAN VOIMA:

Kulutustapamme vaikuttavat hyvinvointiimme, sillä miten voisimme voida hyvin maailmassa, joka ei itse voi hyvin? Liikunta-alan ammattilaisella on taito, tieto ja vaikutusvalta ohjata ihmiset ottamaan vastuuta hyvinvoinnistaan. Vastuu omista toiminnoista ja elämästä kattaa myös vastuullisen kuluttamisen ja ympäristöstään huolehtimisen. Siinä liikunta-alan ammattilainen pystyy inspiroimaan, kannustamaan ja ohjaamaan oikeaan suuntaan kohti kestävää henkilökohtaista ja ympäristön hyvinvointia.

Liikkuva vastuullinen kuluttaja ottaa huomioon seuraavat tekijät: 1. Treenivaatteet ovat kovassa kulutuksessa, mutta mieti harkiten kuinka paljon erilaisia treenivaatteita todellisuudessa tarvitset? 2. Biohajoavien ja luonnonkuituisten materiaalien määrä urheilu- ja ulkoiluvaatteissa on lisääntynyt. Ota huomioon materiaalin ja eettisyyden ostopäätöksissä? 3. Pääsetkö treenipaikoille pyörällä tai jalkaisin, julkisella liikenteellä tai onko mahdollista järjestää yhteiskuljetuksia yksityisautoilun sijaan? 4. Liikuntavälinehankinnoissa tulisi tarkkaan punnita tarvetta sekä kierrätyksen mahdollisuutta niin ostaessa kuin tavaroista eroon pääsemisessä. 5. Ota selvää yritysten vastuullisuudesta kun teet hankintoja.

YHDESSÄ MAALIIN:

Maapallo on elinkelpoinen vuonna 2050, jos saamme siirrettyä ylikulutuspäivää viidellä päivällä vuodessa. Tämän onnistumiseksi tarvitaan jokaisen ihmisen sitoutumista, fyysisiä tekoja, vahvaa ja valvetunutta mieltä. Helpoin tapa vähentää oman kulutuksensa ympäristövaikutuksia on kuluttaa vähemmän. Vastuullinen kuluttaja: 1. Ostaa harkiten 2. Suosii kestotuotteita ja välttää kertakäyttötuotteita. 3. Valitsee ympäristömerkittyjä tuotteita. 4. Syö kasvispainotteista ruokaa. 5. Käyttää yhteispalveluja. 6. Jakaa ja lainaa tuotteita muiden kanssa. 6. Vähentää energian käyttöä sekä lämpimän veden kulutusta. 7. Vaihtaa ekoenergiaan. 8. Liikkuu julkisilla kulkuvälineillä ja pyöräilee tai kävelee aina kun mahdollista. 10. Välttää lentämistä, laivamatkustamista sekä autoilua.